

(ອມ.២៧)

គម្រោងនៃការវិនិច្ឆ័យកីឡាខេត្តខេត្ត

គណនីអាមេរិកលេខាំទៅ ០២.០៩. ៥/២៥៦៣

គណនីអាមេរិកលេខាលេងទៅ ០២.០៩. /២៥៦៣

និពន្ធប្រជាជាតិរៀបចំសាស្ត្រ

សាស្ត្រ

វិថី ២៧ ការបើកសិក្សាសាស្ត្រ ពុធ ២៥៦៣

នាយកដ្ឋាន នាយកដ្ឋាន នាយកដ្ឋាន	គណនីអាមេរិកលេខាលេងទៅ ០២.០៩. /២៥៦៣	ជាតិរៀបចំសាស្ត្រ
	គណនីអាមេរិកលេខាលេងទៅ ០២.០៩. /២៥៦៣	ជាតិរៀបចំសាស្ត្រ

រៀបចំសាស្ត្រ និងការបង្កើតរៀបចំសាស្ត្រ

នាយកដ្ឋាន នាយកដ្ឋាន គណនីអាមេរិកលេខាលេងទៅ ០២.០៩. /២៥៦៣
នាយកដ្ឋាន នាយកដ្ឋាន គណនីអាមេរិកលេខាលេងទៅ ០២.០៩. /២៥៦៣
នាយកដ្ឋាន នាយកដ្ឋាន គណនីអាមេរិកលេខាលេងទៅ ០២.០៩. /២៥៦៣

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื้อได้ว่ามีเจตนาไม่ประสงค์ที่มาแห่ง ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ และเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ ของรัฐ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ใน พระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๙ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จงใจยื่นบัญชีแสดง

รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๙ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ คำขออื่นนอกเหนื่อนนี้ให้ยก

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์พยานหลักฐานในชั้นไต่สวนประกอบรายงานการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยไม่แสดงรายการหนี้สินของนายพิพัฒน์ รัชกิจประการ คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ เงินกู้ยืม ๒ รายการ จำนวน ๘,๕๗๕,๐๗๙ บาท และ ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ ที่ดิน ๒ แปลง พร้อมโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ๒ หลัง รวมมูลค่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท หนี้สินของคู่สมรส ได้แก่ เงินกู้ยืม ๑ รายการ จำนวน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท หนี้ตามสัญญาซื้อขายหุ้นบริษัทอาเม่า มาрин จำกัด ๓ รายการ จำนวน ๒๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท ๗,๕๓๙,๙๔๙ บาท และ ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการแรกมีว่า คำพิพากษาศาลฎีกานาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า การลงโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ จึงไม่มีกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับใช้ในขณะที่ผู้ร้องยื่นคำร้อง การที่ผู้ร้องมีคำขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๘๘ ผู้ร้องไม่ได้มีมิติว่าผู้ถูกกล่าวหาจะจ่ายเงินบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบอันเป็นเหตุหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบไว้ก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวใช้บังคับ จึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๘๘ ที่จะให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้ได้และดำเนินการต่อไป เห็นว่า เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ จะได้ยกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีได้ยกเว้นหรือยกเลิกความผิดฐานเจ้าหน้าที่ของรัฐจะจ่ายเงินบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเหตุหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ แต่อย่างใด ดังจะเห็นได้จากมาตรา ๑๖๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้การจ่ายเงินบัญชีแสดงรายการ

ทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบยังคงเป็นความผิดอยู่เช่นเดิม เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหาจะใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพาณราษฎร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙ วรรคสอง (๑) และขอให้ลงโทษตามมาตรา ๑๖๗ ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แต่หากไม่ได้เป็นไปตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะกำหนดเป็นอย่างอื่น และการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” และวรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีมติว่าผู้ใดจะใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบไว้แล้วในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” จึงเห็นได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนาหมายให้การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน

และหนี้สินของผู้ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี และการมีมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้และให้ดำเนินการต่อไป กรณีต้องถือว่าการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาเป็นการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อคดีนี้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ภายหลังพระราชบัญญัติตั้งกล่าวมีผลใช้บังคับแล้ว การมีมติดังกล่าวย่อมเป็นอันใช้ได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘๙ วรรคหนึ่ง ผู้ร้องจึงมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาและยื่นคำร้องต่อศาลตามบทบัญญัติตั้งกล่าวไว้ได้ ส่วนที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่าผู้ร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งไม่ใช่กฎหมายที่มีและใช้อยู่ในขณะกระทำความผิด จึงขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ และถือว่าผู้ร้องไม่ประสงค์ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายในประเทศที่มีได้ยกเว้นหรือยกเลิกความผิดฐานเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ โดยยังคงกำหนดให้การลงใจยื่นบัญชีแสดงรายการ

ทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเป็นความผิดอยู่ เช่นเดิมในมาตรา ๑๖๗ ดังวินิจฉัยแล้วข้างต้น การที่ผู้ร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จึงเป็นการประسنงค์ขอให้ศาลลงโทษผู้ถูกกล่าวหาและเป็นการอ้างมาตราในกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดมาโดยชอบแล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญา ของผู้ดำเนินการทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙ วรรคสาม และเนื่องจากโทษทางอาญาตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่แตกต่างจากกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด กรณีจึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดมาบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง อันเป็นการปรับบทกฎหมายให้ถูกต้องซึ่งศาลมีเพียงกระทำได้ในการพิจารณาพิพากษาคดีที่ศาลมีภาระพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำเนินการทางการเมืองพิพากษามานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการต่อไปนี้ว่า การกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ศาลมีภาระพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำเนินการทางการเมืองกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง โดยผู้ร้องไม่ได้มีคำขอท้ายคำร้องและเป็นกฎหมายที่ถูกยกเลิกไปแล้ว ถือว่า ผู้ร้องไม่ประسنงค์ให้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ผู้ร้องไม่ได้มีมิติไว้

ก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ กรณีไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๘๘ ที่จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เห็นว่า เมื่อผู้ถูกกล่าวหาในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ผู้ร้องมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นเวลาหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นกรณีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง ที่ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ร้องจึงมีอำนาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ ซึ่งแม่ผู้ร้องจะมีคำขอให้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติดังกล่าวโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปแล้วก็ตาม แต่ทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ต่างก็กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองไว้ เมื่อมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ เป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่ใช้ในขณะกระทำความผิดและเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหามากกว่า ศาลย่อมมีอำนาจปรับใช้

กกฎหมายและกำหนดมาตรการบังคับทางเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสองได้ ส่วนที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ เป็นกฏหมายที่ใช้บังคับภายหลังกระทำความผิดซึ่งกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองที่มีความรุนแรงกว่ากฏหมายที่ใช้บังคับในขณะกระทำความผิด จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้แก่ผู้ถูกกล่าวหาได้นั้น เมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ได้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ตามคำขอท้ายคำร้องของผู้ร้อง ปัญหาว่าจะนำมาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้แก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่นั้นจึงไม่จำต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง จึงชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต่อจวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการสุดท้ายมีว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองลงโทษผู้ถูกกล่าวหาหนักเกินกว่าพอดีการณ์แห่งการกระทำความผิดหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า การไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ใช่การทุจริตในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง การลงโทษจำคุกมีผลต่อการดำรงตำแหน่งทางการเมือง แม้ศาลจะรองการลงโทษให้แต่ก็ทำให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกตัดสิทธิทางการเมืองไปตลอดชีวิต การลงโทษดังกล่าวจึงหนักเกินกว่าพอดีการณ์แห่งการกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาและไม่เป็นไปตามหลักความได้สัծส่วน ขอให้ลงโทษสถานเบาโดยลงโทษปรับเพียงสถานเดียว เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร

ไทยบัญญัติให้รัฐเมืองน้ำที่ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อมิให้ผู้บริหารที่ปราศจากคุณธรรมจริยธรรม และธรรมภิบาลเข้ามามีอำนาจในการปกครองบ้านเมือง หรือใช้อำนาจตามอำเภอใจ โดยกำหนดกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจส่วนหนึ่งไว้คือการให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเมืองเมืองน้ำที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง เพื่อสร้างกลไกการตรวจสอบและสร้างระบบการเมืองให้มีความโปร่งใส ขัดปัญหาการทุจริตต่อหน้าที่จากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือการใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจะใจไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่กำหนด หรือจะใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบต้องถูกจำคุกสิทธิและได้รับโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ ซึ่งต่อมาเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้น ก็ยังคงจำกัดสิทธิและกำหนดโทษสำหรับกรณีดังกล่าวไว้เช่นเดิมในมาตรา ๑๖๗ ทำให้เห็นว่ากฎหมายมุ่งประสงค์ให้ผู้กระทำความผิดดังกล่าวไว้เช่นเดิมในมาตรา ๑๖๗ ทำให้เห็นว่ากฎหมายมุ่งประสงค์ให้ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน เมื่อพิจารณาพฤติกรรมนั้นแล้วคดีลักษณะความผิด ความร้ายแรงของการกระทำความผิด และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่สังคมแล้ว ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางเมืองลงโทษจำคุกผู้ถูกกล่าวหาไม่กำหนด ๑ เดือนและปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖

นั้น ย่อมหมายรวมแก่พุทธิการณ์แห่งการกระทำการทำความผิดแล้ว กรณีไม่มีเหตุให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อฟ้องไม่เข้าเป็นกัน

อนึ่ง กรณีเข้ารับตำแหน่งขาดอายุความทางอาญาแล้ว จึงไม่อาจนำมาตรการจำกัด สิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับแก่กรณีได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับ ตำแหน่งและบังคับใช้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองจึงไม่ชอบ ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมาย ที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคุณความผิดอยู่อุทธรณ์ องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์มีอำนาจ หิยบยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง, ๒๒๕ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา ใจยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพผู้แทนราชภูรเบบ บัญชีรายชื่อ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ วรรคสอง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตาม คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นายประสิทธิ์ เจริญถาวรโภค

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๕/๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภชติริย

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นางนาที รักกิจประการ	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา อุทธรณ์ คัดค้านคำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะกรรมการชั้นอุทธรณ์ รับวันที่ ๑๑ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ

หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ และเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกा�แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด

ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพันจากตำแหน่ง จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท
ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่ง
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๙ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่า
ผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐
คำขออื่นออกจากนี้ให้ยก

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ตรวจสอบพยานหลักฐานในชั้นไต่สวนประกอบรายงานการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว
ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบบัญชีรายชื่อ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และพันจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
ผู้ถูกกล่าวหายืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับ^๑
ตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยไม่แสดงรายการหนี้สินของนายพิพัฒน์ รัชกิจประการ
คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ เงินกู้ยืม ๒ รายการ เป็นเงิน ๘,๕๗๕,๐๗๙ บาท และ ๒๕,๐๐๐,๐๐๐
บาท และกรณีพันจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของ
ผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ ที่ดิน ๒ แปลง พื้นที่ ๑๕๐๐ ไร่ รวม ๑๕๐๐,๐๐๐ ไร่ หักภาษี ๑๕๐๐,๐๐๐
บาท และหนี้สินของคู่สมรส ๔ รายการ รวม ๕๓,๐๓๙,๙๔๙ บาท ได้แก่ เงินกู้ยืม ๒๕,๐๐๐,๐๐๐
บาท และหนี้สินตามสัญญาซื้อขายหุ้นบริษัทอาบาม่า มาเร็น จำกัด ๓ รายการ จำนวน ๒๕,๕๐๐,๐๐๐
บาท ๗,๕๓๙,๙๔๙ บาท และ ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับกรณีเข้ารับตำแหน่ง ข้อเท็จจริงยุติตาม
คำร้องว่า ขาดอายุความทางอาญาแล้ว

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการแ雷กว่า คำพิพากษาศาลฎีกานาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า การลงโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ เป็นไปโดยไม่ชอบ เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ จึงไม่มีกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการความผิดบังคับใช้ในขณะที่ผู้ร้องยื่นคำร้อง การที่ผู้ร้องมีคำขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๘๘ ผู้ร้องไม่ได้มีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบก่อนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวใช้บังคับ จึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๘๘ ที่ให้มีผลใช้ได้และดำเนินการต่อไป รวมถึงไม่ใช่กฎหมายที่มีและใช้อยู่ในขณะกระทำการความผิด จึงขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๒ ของประมวลกฎหมายอาญาและถือว่าผู้ร้องไม่ประสงค์ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ นั้นเห็นว่า แม่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ จะได้ยกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มิได้ยกเว้นหรือยกเลิกความผิดฐานเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๙ แต่อย่างใด โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ยังคงกำหนดให้การจ้างใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบยังคงเป็นความผิดอยู่เช่นเดิม เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสماชิกสภาพผู้แทนราษฎรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙ วรรคสอง (๑) และขอให้ลงโทษตามมาตรา ๑๖๗ ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะกำหนดเป็นอย่างอื่น และการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีมติว่าผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ หรือจงใจยื่นบัญชี

แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบไว้แล้วในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” เห็นได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์ให้การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี และการมีมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้และให้ดำเนินการต่อไป การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาจึงให้ถือว่าเป็นการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคดีนี้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ในขณะที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง ผู้ร้องจึงมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาและยื่นคำร้องต่อศาลตามบทบัญญัติดังกล่าว นอกจากนี้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มิได้ยกเว้นหรือยกเลิกความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ แต่อย่างใด โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำการความผิด

ยังคงกำหนดให้การจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ยังคงเป็นความผิดอยู่เช่นเดิมดังที่วินิจฉัยไว้แล้ว การที่ผู้ร้องนำคำขอท้ายคำร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จึงเป็นการประسنค์ขอให้ศาลลงโทษผู้ถูกกล่าวหาและเป็นการอ้างมาตราในกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙ วรรคสาม และเนื่องจากโทษทางอาญาตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่แตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด กรณีจึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำผิดมาบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง อันเป็นการปรับบทกฎหมายให้ถูกต้องของศาลที่จะพิจารณาพิพากษาคดี ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้นขอบแล้วอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่ชัด

มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อมาว่า การกำหนดมาตรฐานการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔ ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนดมาตรฐานการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔ วรรคสอง โดยผู้ร้องไม่ได้มีคำขอท้ายคำร้องและเป็นกฎหมายที่ถูกยกเลิกไปแล้วโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ถือว่าผู้ร้องไม่ประسنค์ให้กำหนดมาตรฐานการบังคับ

ทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง และผู้ร้องไม่ได้มีมติไว้ก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ กรณีไม่ต้องด้วยมาตรา ๘๙ ที่จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เห็นว่า แม้ผู้ร้องจะมีคำขอให้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ตาม แต่ทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ต่างก็กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองไว้ และเมื่อ มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่ใช้ในขณะกระทำการความผิดและเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา ยิ่งกว่ามาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลัง กระทำการความผิด ศาลย่อมมีอำนาจจำกัดกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ได้ และเมื่อผู้ถูกกล่าวหา yin banyi แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นการยืนตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ผู้ร้องมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นเวลาหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ดังนั้นกรณีของผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นกรณีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง ดังที่ได้วินิจฉัยไปแล้ว ผู้ร้องจึงมีอำนาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ และเมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ได้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ตามคำขอท้ายคำร้องของผู้ร้อง ปัญหาว่าจะนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มากำหนดเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์มานั้น ไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง จึงไม่จำต้องวินิจฉัย ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ขอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่ชี้น

มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาหนักเกินกว่าพอดีการณ์การกระทำความผิดหรือไม่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า การไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ใช่การทุจริตในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง การลงโทษจำคุกมีผลต่อการดำรงตำแหน่งทางการเมือง แม้โทษจำคุกจะรอ

การลงโทษแต่ถูกตัดสิทธิทางการเมืองไปตลอดชีวิต การลงโทษดังกล่าวจึงหนักเกินแก่พฤติกรรมการกระทำของผู้ถูกกล่าวหา และไม่เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน ขอให้ลงโทษสถานเบาโดยลงโทษปรับเพียงสถานเดียว เห็นว่า เมื่อพิจารณาพฤติกรรมแห่งคดี ลักษณะความผิด ความร้ายแรงของการกระทำความผิด และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่สังคมแล้ว ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางเมืองลงโทษจำคุกลงโทษจำคุกและปรับผู้ถูกกล่าวหา โดยโทษจำคุกให้การลงโทษไว้ ๑ ปี เป็นการใช้ดุลพินิจในการลงโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหาอย่างเหมาะสมแก่พฤติกรรมแห่งการกระทำความผิดแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาขอนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

อนึ่ง กรณีเข้ารับตำแหน่งขาดอายุความทางอาญาแล้ว จึงไม่อาจนำมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับแก่กรณีได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะเจย์บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปากปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งและบังคับใช้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองจึงไม่ชอบ ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ ศาลมีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง และมาตรา ๒๒๕ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา จงเจย์บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ

หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพื้นจากตำแหน่งสำนักงานผู้แทนราชภูมิแบบบัญชีรายชื่อ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นายเกียรติพงศ์ อมาตยกุล

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๕ / ๒๕๖๗

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. ๕ / ๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภัตtriy ศาลาภูมิ

วันที่ ๒๗ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นางนาที รัชกิจประการ	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา	อุทธรณ์	คัดค้านคำพิพากษาศาลาภูมิแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ผู้ดำเนินคดี	ลงวันที่ ๙	เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๑๐	เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

แบบบัญชีรายชื่อ ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิพากษาว่า นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๑๙ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท

ຜູ້ຖຸກຄລ່າວຫາໄທກາຮັບສາຮາພ ເປັນປະໂຍ່ນແກ່ກາຮົມພິຈານາ ມີເຫດບຣເທາໂທະ ລດໂທະໃຫ້ກິ່ງໜຶ່ງ ຕາມປະມວລກູ້ໝາຍອານູາ ມາຕຣາ ໩່ ຄງຈຳຄຸກ ១ ເດືອນ ແລະປັບ ៥,০০০ ບາທ ໄນປາກູ້ວ່າ ຜູ້ຖຸກຄລ່າວຫາເຄຍໄດ້ຮັບໂທະຈຳຄຸກມາກ່ອນ ໂທະຈຳຄຸກຈຶ່ງໃຫ້ກາຮົມໂທະໄວ້ມີກຳຫັດ ១ ປີ ຕາມປະມວລ ກູ້ໝາຍອານູາ ມາຕຣາ ៥៦ ໄນປາກູ້ວ່າ ຊຳລັບການປະມວລກູ້ໝາຍອານູາ ມາຕຣາ ២៥, ៣០ ຄຳຂອ່ຳນອກຈາກນີ້ໄໝກ

ຜູ້ຖຸກຄລ່າວຫາອຸທຮນີຕ່ອທິປະຊຸມໃຫ້ສາລົງກົງກາ

ພີເຄຣະທີ່ພຍານຫລັກຮູ້ນໃນໜັ້ນໄດ້ສົວປະກອບຮາຍງານກາໄຕ່ສົວຂອງຜູ້ຮັກແລ້ວ ຂ້ອເທົ່າຈິງຮັບຝຶກເປັນຍຸດີໄດ້ວ່າ ຜູ້ຖຸກຄລ່າວຫາໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງໃຫ້ດຳກັງຕຳແໜ່ງສາມາຝຶກສາຜູ້ແທນຣາຢງູර ແບບບັນຫຼາຍ໌ຂອ່າມື່ອວັນທີ ៣ ກຣກູ້າຄມ ២៥៥៤ ແລະພັນຈາກຕຳແໜ່ງເມື່ອວັນທີ ៤ ຮັນວັກມ ២៥៥៦ ຜູ້ຖຸກຄລ່າວຫາຢືນບັນຫຼາຍ໌ແສດງຮາຍກາຮົມທັງສິນແລະໜີ້ສິນແລະເອກສາຮປະກອບຕ່ອຜູ້ຮັກກົນເຂົ້າຮັບ ຕຳແໜ່ງເມື່ອວັນທີ ២៥ ສິງຫາຄມ ២៥៥៥ ໂດຍໄມ່ແສດງຮາຍກາຮົມທັງສິນຂອງນາຍພິພັນ ຮັກກິຈປະກາ ອຸ່ສນຣສຂອງຜູ້ຖຸກຄລ່າວຫາ ໄດ້ແກ່ ເງິນກູ້ຍື່ມ ២ ຮາຍກາ ເປັນເງິນ ៥,៥៥៥,០៥៥ ບາທ ແລະ ២៥,០០០,០០០ ບາທ ແລະກົນພັນຈາກຕຳແໜ່ງເມື່ອວັນທີ ៦ ມັງກອນ ២៥៥៧ ໂດຍໄມ່ແສດງຮາຍກາຮົມທັງສິນຂອງ ຜູ້ຖຸກຄລ່າວຫາ ໄດ້ແກ່ ທີ່ດິນ ៦ ແປລົງ ພ້ອມໂຮງເຮືອນແລະສິ່ງປຸກສຽງ ២ ພັ້ນ ມູລຄ່າຮວມ ២,០០០,០០០ ບາທ ແລະໜີ້ສິນຂອງອຸ່ສນຣສ ៥ ຮາຍກາ ຮວມ ៥,៣,០៣៥,៥៥៥ ບາທ ໄດ້ແກ່ ເງິນກູ້ຍື່ມ ២៥,០០០,០០០ ບາທ ແລະໜີ້ສິນຕາມສັນນູາຂໍ້ອຂາຍທຸນບຣີ່ທ່ອມ່ ມາຮືນ ຈຳກັດ ៣ ຮາຍກາ ຈຳນວນ ២៥,៥៥៥,០០០ ບາທ ៥,៥៥៥,៥៥៥ ບາທ ແລະ ៥៥៥,០០០,០០០ ບາທ ສໍາຫຼັບກົນເຂົ້າຮັບຕຳແໜ່ງ ຂ້ອເທົ່າຈິງຍຸດີຕາມ ຄຳຮັກວ່າ ຂາດອາຍຸຄວາມທາງອານູາແລ້ວ

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการแพรกกว่า คำพิพากษา
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหา
อุทธรณ์ว่า การลงโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ เป็นไปโดยไม่ชอบ เนื่องจาก
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ จึงไม่มี
กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับใช้ในขณะที่ผู้ร้องยื่นคำร้อง การที่ผู้ร้องมีคำขอให้
ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๙ ผู้ร้องไม่ได้มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาจะเจย์บัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด
ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบก่อนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวใช้บังคับ จึงไม่
ต้องด้วยมาตรา ๑๙ ที่ให้มีผลใช้ได้และดำเนินการต่อไปนั้น เห็นว่า แม้พระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓
ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.
๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑ มิได้ยกเว้นหรือยกเลิกความผิดฐานเจ้าหน้าที่ของรัฐจงเจย์บัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๙๙ แต่อย่างใด โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ยังคงกำหนดให้การจงใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ยังคงเป็นความผิดอยู่เช่นเดิม เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่าผู้ใดถูกกล่าวหาจงใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๔ วรรคสอง (๑) และขอให้ลงโทษตามมาตรา ๑๖๗ ซึ่งพระราชบัญญัติว่า “ให้ผู้มีหน้าที่ยืนบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แต่งตั้งกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวยังมีหน้าที่ยืนบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะกำหนดเป็นอย่างอื่น และการยืนบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยืนไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” และวรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีมติว่าผู้ใดจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบไว้แล้วในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” เห็นได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนาرمณ์ให้การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี และการมีมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้แล้วให้ดำเนินการต่อไป การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาจึงให้ถือว่าเป็นการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคดีนี้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับแล้ว การมีมติดังกล่าวจึงเป็นอันใช้ได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘๘ วรคหนึ่ง ผู้ร้องจึงมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาและยื่นคำร้องต่อศาล

ตามบทบัญญัติตั้งก่อน ส่วนที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ผู้ร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งไม่ใช่กฎหมายที่มีและใช้อยู่ในขณะกระทำความผิด จึงขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ และถือว่าผู้ร้องไม่ประสงค์ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มิได้ยกเว้นหรือยกเลิกความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐลงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ แต่อย่างใด โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิด ยังคงกำหนดให้การลงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบยังคงเป็นความผิดอยู่เช่นเดิมดังที่วินิจฉัยไว้แล้ว การที่ผู้ร้องมีคำขอท้ายคำร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จึงเป็นการประสงค์ขอให้ศาลลงโทษผู้ถูกกล่าวหาและเป็นการอ้างมาตราในกฎหมายที่บัญญัติว่าการ

กระทำเช่นนั้นเป็นความผิดแล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘

(๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ วรรคสาม และเนื่องจากโทษทางอาญาตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่แตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการผิด กรณีจึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการผิดมาบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง อันเป็นการปรับบทกฎหมายให้ถูกต้องของศาลที่จะพิจารณาพิพากษาคดี ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่เข้า

มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อมาว่า การกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ขอบคด้วยกฎหมายหรือไม่ ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง โดยผู้ร้องไม่ได้มีคำขอท้ายคำร้องและเป็นกฎหมายที่ถูกยกเลิกไปแล้วโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ถือว่าผู้ร้องไม่ประสงค์ให้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง และผู้ร้องไม่ได้มีมติไว้ก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มีผลใช้บังคับ กรณีไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๘๘ ที่จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น เห็นว่า แม้ผู้ร้องจะมีคำขอให้กำหนด
มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๗ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ตาม แต่ทั้งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑ ต่างก็กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองไว้ และเมื่อมาตรการบังคับทางการเมืองตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็น^๑
มาตรการบังคับทางการเมืองที่ใช้ในขณะกระทำความผิดและเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหายิ่งกว่ามาตรการ
บังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังกระทำความผิดศาลอุ่อมมีอำนาจ
กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสองได้ และเมื่อผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๖
มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยผู้ร้องมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นเวลา

หลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ดังนั้น กรณีของผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นกรณีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่ง ที่ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ร้องเรียนมีอำนาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ ส่วนที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙๑ เป็นกฎหมายที่ออกมายังหลังกระทำการผิดซึ่งมีมาตราการบังคับทางการเมืองที่มีความรุนแรงกว่ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการผิด จึงไม่อาจนำมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙๑ มากำหนดเป็นมาตราการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้นั้น เมื่อศาลมีภาระแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ได้กำหนดมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙๑ ตามคำขอท้ายคำร้องของผู้ร้อง ปัญหาว่าจะนำมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มากำหนดเป็นมาตราการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่นั้น ไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง ไม่จำต้องวินิจฉัย ที่ศาลมีภาระแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนดมาตราการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง จึงชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่เข้า

มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาหนักเกินกว่าพฤติกรรมการกระทำการใดหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า การไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ใช่การทุจริตในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง การลงโทษจำคุกมีผลต่อการดำรงตำแหน่งทางการเมือง แม้โทษจำคุกจะรองลงโทษแต่ถูกตัดสิทธิทางการเมืองไปตลอดชีวิต การลงโทษดังกล่าวจึงหนักเกินแก่พฤติกรรมการกระทำการของผู้ถูกกล่าวหา และไม่เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน ขอให้ลงโทษสถานเบาโดยลงโทษปรับเพียงสถานเดียว เห็นว่า บทบัญญัติในเรื่องการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นมาตรการหนึ่งในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐที่ได้กำหนดหลักการไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดโทษทางการเมืองในมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “...ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพรก. การเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย ...” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวันที่ความประ建立健全ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ระยะเวลาห้าปีตามวรรคหนึ่งให้นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว” และกำหนดโทษทางอาญาระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกกล่าวหา

ไม่แสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งได้แก่ ที่ดิน ๒ แปลง พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ๒ หลัง มูลค่ารวม ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และหนี้สินของคู่สมรส ๔ รายการ รวม ๙๓,๐๓๙,๕๔๘ บาท ซึ่งเป็นทรัพย์สินจำนวนมาก ที่ผู้ถูกกล่าวหาขี้แจงต่อผู้ร้องว่า ไม่ทราบถึงการทำธุรกรรมของคู่สมรสและเป็นความผิดพลาดของเลขานุการนั้น แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ตระหนักรถึงหน้าที่ที่ตนซึ่งเป็นผู้ดํารงตำแหน่งทางการเมืองพึงต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ทำให้กลไกการตรวจสอบการทุจริตประพฤติมิชอบของผู้ดํารงตำแหน่งทางการเมืองที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ไม่เกิดประสิทธิผลต่อการตรวจสอบ ข้อแก้ตัวตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้อที่ง่ายต่อการกล่าวอ้างเพื่อให้ตนเองพ้นผิดจึงฟังไม่เข้า ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดํารงตำแหน่งทางการเมืองลงโทษจำคุกและปรับผู้ถูกกล่าวหา โดยโทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ๑ ปี หมายความแก่พฤติกรรมการกระทำการใดๆ ทำให้ความผิดของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่เข้า เช่นกัน

อนึ่ง กรณีเข้ารับตำแหน่งขาดอายุความทางอาญาแล้ว จึงไม่อาจนำมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับแก่กรณีนี้ได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดํารงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งและบังคับใช้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองจึงไม่ชอบ ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง และ มาตรา ให้ถูกต้องได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง และ มาตรา

๒๗๔๕ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง^๑
ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ เนื่องจากมีพันจាតตำแหน่งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบ
บัญชีรายชื่อ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒, ๓๓ และ มาตรา ๓๔ วรรคสอง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษา
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นางสาวปิยกุล บุญเพิ่ม

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๕/๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภัตtriy ศาลาภูมิ

วันที่ ๒๗ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ			ผู้ร้อง
	นางนาที รัชกิจประการ			ผู้ถูกกล่าวหา
เรื่อง	การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน			
ของผู้担当ตำแหน่งทางการเมือง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลาภูมิแพนกคดีอาญา		
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	ลงวันที่ ๙	เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒		
	รับวันที่ ๑๗	เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓		

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้担当ตำแหน่งทางการเมือง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งไม่สามารถดำเนินราชภูมิแบบบัญชีรายชื่อ ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

จงใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย
ข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพันจากตำแหน่ง ตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑, ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า
นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ
กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพันจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ใน
พรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยืนบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด
ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพันจากตำแหน่ง จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูก
กล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๙ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูก
กล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวล

กฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ คำขออื่นออกจากนี้ให้ยก

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์พยานหลักฐานในขั้นไต่สวนประกอบรายงานการไต่สวนของผู้ร้องแela
ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบบัญชีรายชื่อ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
ผู้ถูกกล่าวหาในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับ^๑
ตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยไม่แสดงรายการหนี้สินของนายพิพัฒน์ รัชกิจประการ
คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ เงินกู้ยืม ๒ รายการ เป็นเงิน ๘,๕๗๕,๐๗๙ บาท และ ๒๕,๐๐๐,๐๐๐
บาท กรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูก
กล่าวหา ได้แก่ ที่ดิน ๒ แปลง พร้อมโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ๒ หลัง รวมมูลค่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
หนี้สินของคู่สมรส เป็นเงิน ๘๓,๐๓๙,๘๔๙ บาท ได้แก่ เงินกู้ยืม ๑ รายการ เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐
บาท หนี้สินตามสัญญาซื้อขายหุ้นบริษัทอาเม่า มารีน จำกัด ๓ รายการ เป็นเงิน ๒๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท
, ๗,๕๓๙,๘๔๙ บาท และ ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท คงมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหา
ประการแรกว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ เห็นว่า คดีนี้ผู้ร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหา
สืบเนื่องจากการที่ผู้ถูกกล่าวหาในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อ^๒
ผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่
๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ และกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗ อันเป็นการกระทำ
ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.

๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๑๙ แม้ต่อมามีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีผลให้ใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติดังกล่าวให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อันเป็นระยะเวลาก่อนที่ผู้ร้องจะมีมติให้ดำเนินคดีแก่ผู้ถูกกล่าวหา อันถือได้ว่ากฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะกระทำการผิดได้ถูกยกเลิกไปแล้ว แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ยังคงมีบทบัญญัติให้การกระทำการตามคำร้องเป็นความผิดอยู่ โดยกำหนดอัตราโทษในมาตรา ๑๗ โดยมีมาตรา ๑๘ วรรคแรก ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลบัญญัติว่าการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ กรณีจึงถือว่ากฎหมายฉบับใหม่มีเจตนาณณิให้การกระทำการตามคำร้องยังคงเป็นความผิดไม่ถือว่ากฎหมายฉบับใหม่ยกเลิกความผิดของผู้ถูกกล่าวหาตามที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ ที่ผู้ร้องมีมติให้ดำเนินคดีแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งใช้บังคับขณะนั้นจึงชอบแล้ว เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ยังคงบัญญัติให้การกระทำการตามคำร้องเป็นความผิดและมีบทลงโทษในมาตรา ๑๗ ระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เท่าเดิม โดยทางอาญาตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังจึงไม่แตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการผิด ศาลฎีกานาญกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงมีอำนาจลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการผิดได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ แม้

ผู้ร้องไม่ได้มีคำขอ และไม่ใช่เรื่องที่ผู้ร้องไม่ประสงค์ให้ลงโทษ ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติภายหลังการกระทำการทำความผิดบัญญัติในมาตรา ๘๑ ว่า "... ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น และจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้"

ส่วนพระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองในมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง โดยบัญญัติว่า "...ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย ..." และวรรคสอง บัญญัติว่า "ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวันที่ความประภูต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ระยะเวลาห้าปีตามวรรคหนึ่งให้นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว" กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำการทำความผิด จึงให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำการผิด ไม่ว่าในทางใดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ เมื่อมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ บัญญัติให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น และจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้มีผลร้ายแก่ผู้ถูกกล่าวหามากกว่า ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใช้มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงชอบแล้ว แต่เมื่อขณะผู้ร้องยื่นคำร้องความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอัน

เป็นเหตุจหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งขาดอายุความทางอาญาแล้ว อันมีผลให้สิทธินิ่มคดีอาญาไม่ฟ้องในข้อหานี้ระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙(๖) แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะให้การรับสารภาพ ย่อมไม่อារวินิจฉัยและมีคำพิพากษาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาในข้อหาที่ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่กรณีนี้ได้ ที่ศาลฎีกานาเสนอคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเหตุจหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งและใช้มาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาในความผิดฐานนี้ด้วยจึงไม่ชอบ เห็นควรแก้ไขให้ถูกต้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาต่อไปว่าการลงโทษผู้ถูกกล่าวหา เหมาะสมหรือไม่ เห็นว่า บทบัญญัติในเรื่องการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นมาตรการหนึ่งในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐที่ได้กำหนดหลักการไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดโทษทางการเมืองในมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง โดยบัญญัติว่า “...ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครรภ์เมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลมฎีกานาเสนอคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย ...” และวรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวันที่ความประภูมต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ระยะเวลาห้าปีตามวรรคหนึ่งให้นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง ดังกล่าว” และโทษทางอาญาเราวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้ง

จำทั้งปรับ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพันจากตำแหน่งได้แก่ ที่ดินจำนวน ๒ แปลง พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ๒ หลัง มูลค่ารวม ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และหนี้สินของคู่สมรสจำนวน ๕ รายการ รวมมูลค่าทรัพย์สินและหนี้สินที่ไม่แสดงต่อผู้ร้อง ๙๓,๐๓๙,๙๔๙ บาท ซึ่งเป็นเงินจำนวนมาก ที่ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งแจ้งต่อผู้ร้องว่าไม่ทราบถึงการทำธุรกรรมของคู่สมรสและเป็นความผิดพลาดของเลขานุการนั้น แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ทราบถึงการทำธุรกรรมของคู่สมรสและเป็นความผิดพลาดของเลขานุการเมืองที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ไม่เกิดประสิทธิผลต่อการตรวจสอบ ข้อแก้ตัวตามอุทธรณ์ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ไม่เกิดประสิทธิผลต่อการตรวจสอบ ข้อแก้ตัวตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้อที่ง่ายต่อการกล่าวอ้างเพื่อให้ตนเองพ้นผิด จึงฟังไม่เข้า ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งห้ามให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุฑาราชเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับลงโทษจำคุกและปรับผู้ถูกกล่าวหา โดยโทษจำคุกให้รกร่างลงโทษไว้ ๑ ปี เนamacare สมแห่งพฤติกรรมการกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาฟังไม่เข้า

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพันจากตำแหน่งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(อ.ม.๔๒)

- ๙ -

พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒, ๓๓ และมาตรา ๓๔ วรรคสอง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษา
ศาลฎีกा�แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นายพศวัจน์ กนกนาก

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๕/๒๕๖๗
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. ๕/ ๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{คดี}
นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา^{จำเลย}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา	อุทธรณ์	คัดค้านคำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของ
ผู้ดำเนินคดี	ลงวันที่ ๙	เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗
องค์คณะกรรมการอุทธรณ์	รับวันที่ ๑๑	เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินคดีแทนทางการเมือง
จะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง^{ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น} กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร

แบบบัญชีรายชื่อ ให้เพิกถอนสิทธิสมควรรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพันจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิพากษาว่า นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพันจากตำแหน่งสมาชิกสภาพผู้แทนราชภูมิแบบบัญชีรายชื่อตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑ์เมื่อเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพันจากตำแหน่ง จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์พยานหลักฐานในชั้นไต่สวนประกอบรายงาน การไต่สวนของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหายืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยไม่แสดงรายการหนี้สินของนายพิพัฒน์ รัชกิจประการ คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ เงินกู้ยืม ๒ รายการ เป็นเงิน ๘,๕๗๕,๐๗๙ บาท และ ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ ที่ดิน ๒ แปลง พร้อมโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ๒ หลัง มูลค่ารวม ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และหนี้สินของคู่สมรส ๔ รายการ รวม ๘๓,๐๓๙,๙๔๙ บาท ได้แก่ เงินกู้ยืม ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และหนี้สินตามสัญญาซื้อขายที่นับบริษัทอาเม่า มาเร็น จำกัด ๓ รายการ จำนวน ๒๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท ๗,๕๓๙,๙๔๙ บาท และ ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับกรณีเข้ารับตำแหน่ง ข้อเท็จจริงยุติตาม คำร้องว่า ขาดอายุความทางอาญาแล้ว

ມີປັນຫາຕ້ອງວິນຈັຍຕາມອຸທອຣນ໌ຂອງຜູ້ຖືກລ່າວຫາປະກາດແຮກວ່າ ຄຳພິພາກຫາ
ສາລົງກົດເພັນກົດດີອາຫຼາຂອງຜູ້ດຳຮັງຕຳແໜ່ງທາງການເມື່ອຂອບດ້ວຍກູ້ມາຍຫຼືໄມ່ ຜູ້ຖືກລ່າວຫາ
ອຸທອຣນ໌ວ່າ ກາຣລົງໂທ່ທາງອາຫຼາຕາມພຣະຣາຊບໍ່ມີປະກອບຮັບຮູ້ຮຣມນູ້ນູ້ວ່າດ້ວຍການປຶກກັນ
ແລະປ່າບປ່າມກາຣທຸຈົກົດ ພ.ສ. ២៥៥២ ມາຕຣາ ១១៨ ເປັນໄປໂດຍໄມ່ຂອບ ໙ີ້ອງຈາກ
ພຣະຣາຊບໍ່ມີປະກອບຮັບຮູ້ຮຣມນູ້ນູ້ຈັບດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກຍາກເລີກໂດຍພຣະຣາຊບໍ່ມີປະກອບ
ຮັບຮຣມນູ້ນູ້ວ່າດ້ວຍການປຶກກັນແລະປ່າບປ່າມກາຣທຸຈົກົດ ພ.ສ. ២៥៥១ ມາຕຣາ ៣ ຈຶ່ງໄມ່ມີ
ກູ້ມາຍທີ່ໃໝ່ໃນຂະກະທຳຄວາມຝຶດບັນດັບໃໝ່ໃນຂະທີ່ຜູ້ຮ່ວມຍື່ນຄໍາຮ່ອງ ກາຣທີ່ຜູ້ຮ່ວມມີຄໍາຂອ້າໃຫ້
ລົງໂທ່ຕາມພຣະຣາຊບໍ່ມີປະກອບຮັບຮູ້ຮຣມນູ້ນູ້ວ່າດ້ວຍການປຶກກັນແລະປ່າບປ່າມກາຣທຸຈົກົດ
ພ.ສ. ២៥៥១ ມາຕຣາ ១៦៧ ປະກອບມາຕຣາ ១៨៨ ຜູ້ຮ່ວມໄມ່ໄດ້ມີມືວ່າຜູ້ຖືກລ່າວຫາຈົງໃຈຢືນບໍ່
ແສດງຮາຍກາຣທັງສອງແລະໜີ້ສິນແລະເກອກສາປະກອບດ້ວຍຂໍ້ຄວາມອັນເປັນເທົ່ານີ້ຫຼືອປກປິດ
ຂໍ້ເທົ່າຈະຈົງທີ່ຄວາມແຈ້ງໃຫ້ທ່ານກ່ອນພຣະຣາຊບໍ່ມີປະກອບຮັບຮູ້ຮຣມນູ້ນູ້ດັ່ງກ່າວໃໝ່ບັນດັບ ຈຶ່ງໄມ່
ຕ້ອງດ້ວຍມາຕຣາ ១៨៨ ທີ່ໄໝມີຜລໃໝ່ໄດ້ແລະດຳເນີນກາຣຕ່ອໄປນັ້ນ ເຫັນວ່າ ແມ້ພຣະຣາຊບໍ່ມີປະກອບ
ຮັບຮູ້ຮຣມນູ້ນູ້ວ່າດ້ວຍການປຶກກັນແລະປ່າບປ່າມກາຣທຸຈົກົດ ພ.ສ. ២៥៥១ ມາຕຣາ ៣
ຢັກເລີກພຣະຣາຊບໍ່ມີປະກອບຮັບຮູ້ຮຣມນູ້ນູ້ວ່າດ້ວຍການປຶກກັນແລະປ່າບປ່າມກາຣທຸຈົກົດ ພ.ສ.
២៥៥២ ແຕ່ພຣະຣາຊບໍ່ມີປະກອບຮັບຮູ້ຮຣມນູ້ນູ້ວ່າດ້ວຍການປຶກກັນແລະປ່າບປ່າມກາຣທຸຈົກົດ
ພ.ສ. ២៥៥១ ມີໄດ້ຢັກເວັນຫຼືອຍກເລີກຄວາມຝຶດຮ້ານເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງຮັບຮູ້ຈົງໃຈຢືນບໍ່ແສດງຮາຍກາຣ
ທັງສອງແລະໜີ້ສິນດ້ວຍຂໍ້ຄວາມອັນເປັນເທົ່ານີ້ຫຼືອປກປິດຂໍ້ເທົ່າຈະຈົງທີ່ຄວາມແຈ້ງໃຫ້ທ່ານ ຕາມ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๑๙ แต่อ่อนง่ายได โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ยังคงกำหนดให้การจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ยังคงเป็นความผิดอยู่เช่นเดิม เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่าผู้ใดกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙ วรรคสอง (๑) และขอให้ลงโทษตามมาตรา ๑๖๗ ซึ่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะกำหนดเป็นอย่างอื่น และการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีมติว่าผู้ใดจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ หรือจะจ่ายยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบไว้แล้วในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” เห็นได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนา真ให้การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี และการมีมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้และให้ดำเนินการต่อไป การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาจึงให้ถือว่าเป็นการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคดีนี้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับแล้ว การมีมติดังกล่าวจึงเป็นอันใช้ได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง ผู้ร้องเรียนมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาและยื่นคำร้องต่อศาล

ตามบทบัญญัติดังกล่าว ส่วนที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ผู้ร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งไม่ใช่กฎหมายที่มีและใช้อยู่ในขณะกระทำความผิด จึงขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ และถือว่าผู้ร้องไม่ประสงค์ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มิได้ยกเว้นหรือยกเลิกความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ แต่อย่างใด โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิด ยังคงกำหนดให้การจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบยังคงเป็นความผิดอยู่ เช่นเดิมดังที่วินิจฉัยไว้แล้ว การที่ผู้ร้องมีคำขอท้ายคำร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จึงเป็นการประสงค์ขอให้ศาลลงโทษผู้ถูกกล่าวหาและเป็นการอ้างมาตราในกฎหมายที่บัญญัติว่าการ

กระทำเช่นนั้นเป็นความผิดแล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘

(๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และเนื่องจากโทษทางอาญาตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่แตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการความผิด กรณีจึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการผิดมาบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง อันเป็นการปรับบทกฎหมายให้ถูกต้องของศาลที่จะพิจารณาพิพากษาคดี ที่ศาลมีภาระแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้นชอบแล้ว อุทธิณฑ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อonne ฝังไม่เข็น

มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อมาว่า การกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธิณฑ์ว่า ศาลมีภาระแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔ วรรคสอง โดยผู้ร้องไม่ได้มีคำขอท้ายคำร้องและเป็นกฎหมายที่ถูกยกเลิกไปแล้วโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ถือว่าผู้ร้องไม่ประสงค์ให้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔ วรรคสอง และผู้ร้องไม่ได้มีมติไว้ก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มีผลใช้บังคับ กรณีไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๘๘ ที่จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เห็นว่า แม้ผู้ร้องจะมีคำขอให้กำหนด
มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ตาม แต่ทั้งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑ ต่างก็กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองไว้ และเมื่อมาตรการบังคับทางการเมืองตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็น^๑
มาตรการบังคับทางการเมืองที่ใช้ในขณะที่ทำความผิดและเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหาอย่างกว่ามาตรการ
บังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังกระทำความผิด ศาลมีอำนาจ
กำหนดมาตรการบังคับทางเมืองผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสองได้ และเมื่อผู้ถูกกล่าวหาในบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๖
มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นการยืนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยผู้ร้องนิ่มติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นเวลา

หลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ดังนั้น กรณีของผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นกรณีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘๙ วรรคหนึ่ง ที่ให้อธิบายว่าเป็นการยืนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ร้องจึงมีอำนาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ ส่วนที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ เป็นกฎหมายที่ออกมาภายหลังกระทำความผิดซึ่งมีมาตรการบังคับทางการเมืองที่มีความรุนแรงกว่ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ มากำหนดเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้นั้น เมื่อศาลมีภาระแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ได้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ตามคำขอท้ายคำร้องของผู้ร้อง ปัญหาว่าจะนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มากำหนดเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่นั้น ไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง จึงไม่จำต้องวินิจฉัย ที่ศาลมีภาระแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง จึงชอบแล้ว อุทธิณูณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่เข้า

มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาหนักเกินกว่าพฤติกรรมการกระทำการที่ได้แต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าหน่วยงาน หรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธิณูณ์ว่า การไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ใช่การทุจริตในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง การลงโทษจำคุกมีผลต่อการดำรงตำแหน่งทางการเมือง แม้โทษจำคุกจะรองลงมาแต่ถูกตัดสิทธิทางการเมืองไปตลอดชีวิต การลงโทษดังกล่าวจึงหนักเกินแก่พฤติกรรมการกระทำการของผู้ถูกกล่าวหา และไม่เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน ขอให้ลงโทษสถานเบาโดยลงโทษปรับเพียงสถานเดียว เห็นว่า บทบัญญัติในเรื่องการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นมาตรการหนึ่งในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐที่ได้กำหนดให้ลักษณะการไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดโทษทางการเมืองในมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “...ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระบรมราชูปถัมภ์ ...” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวันที่ความประ建立健全ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ระยะเวลาห้าปีตามวรรคหนึ่งให้นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว” และกำหนดโทษทางอาญาระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกกล่าวหา

ไม่แสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งได้แก่ ที่ดิน ๒ แปลง พื้นที่รวมสิ่งปลูกสร้าง ๒ หลัง มูลค่ารวม ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และหนี้สินของคู่สมรส ๔ รายการ รวม ๙๓,๐๓๙,๘๔๙ บาท ซึ่งเป็นทรัพย์สินจำนวนมาก ที่ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งต่อผู้ร้องว่า ไม่ทราบถึงการทำธุรกรรมของคู่สมรสและเป็นความผิดพลาดของเลขานุการนั้น แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ตระหนักถึงหน้าที่ที่ตนซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพึงต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ทำให้กลไกการตรวจสอบการทุจริตประพฤติมิชอบของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ไม่เกิดประสิทธิผลต่อการตรวจสอบ ข้อแก้ตัวตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้อที่ง่ายต่อการกล่าวอ้างเพื่อให้ตนเองพ้นผิดจึงฟังไม่เข้า ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใช้ดุลพินิจลงโทษจำคุกและปรับผู้ถูกกล่าวหา โดยโทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ๑ ปี เนماจะสมแก่พฤติกรรมการกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่เข้า เช่นกัน

อนึ่ง กรณีเข้ารับตำแหน่งขาดอายุความทางอาญาแล้ว จึงไม่อาจนำมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับแก่กรณีได้ ที่ศาลมีฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งและบังคับใช้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองจึงไม่ชอบ ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้มีมีคุ่คามฝ่ายใดอุทธรณ์ ศาลมีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง และมาตรา ๒๒๕

ประกาศพระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม

พิพากษาแก้เป็นว่า นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งสมាជิกสภาพผู้แทนราชภูรเบบบัญชีรายชื่อ ตามพระราชบัญญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒, ๓๓ และมาตรา ๓๔ วรรคสอง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกานั้นก็ได้

นายประมวล รักศิลธรรม

(อ.ม.๒๙)

ความเห็นในการวินิจฉัยชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม.อธ. ๕/๒๕๖๗

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไยพระมหาภัตtriy

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นางนาที รัชกิจประการ	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา อุทธรณ์ คัดค้านคำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๑๑ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินการเมือง ใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ และเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำเนินการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา ใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการเมืองหรือดำเนินการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้เงินบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๙ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ คำขออื่นออกจากนี้ให้ยก

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์พยานหลักฐานในชั้นไต่สวนประกอบรายงานการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว
ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๖
ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ โดยไม่แสดงรายการหนี้สินของนายพิพัฒน์ รัชกิจประการ
คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ เงินกู้ยืม ๒ รายการ เป็นเงิน ๘,๕๗๕,๐๗๙ บาท และ ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๗ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ ที่ดิน ๒ แปลง พร้อมโרגเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ๒ หลัง รวมมูลค่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท หนี้สินของคู่สมรส เป็นเงิน ๕๓,๐๓๙,๙๔๙ บาท ได้แก่ เงินกู้ยืม ๑ รายการ จำนวน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐

บาท หนึ่งสิบสามสัญญาชื่อขายหุ้นบริษัทอาเม่า มาเริน จำกัด ๓ รายการ จำนวน ๒๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๗,๕๓๙,๘๔๙ บาท และ ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่า คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า การลงโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ เป็นไปโดยไม่ชอบ เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ จึงไม่มีกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการความผิดบังคับให้ในขณะที่ผู้ร้องยื่นคำร้อง การที่ผู้ร้องมีคำขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๙๙ ผู้ร้องไม่ได้มีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะเจย์บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบก่อนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวใช้บังคับ จึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๙๙ ที่ให้มีผลใช้ได้และดำเนินการต่อไปนั้น เห็นว่า แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ จะได้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มิได้ยกเว้นหรือยกเลิกความผิดฐานเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเจย์บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ยังคง

กำหนดให้การจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบยังคงเป็นความผิดอยู่เช่นเดิม เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่ง สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๔ วรรคสอง (๑) และขอให้ลงโทษตามมาตรา ๑๖๗ ชั่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จะกำหนดเป็นอย่างอื่น และการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีมติว่าผู้ใดลงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบไว้แล้วในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” เห็นได้ว่าบทบัญญัติตั้งกล่าวไว้มีเจตนา谋ณให้การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี และการมีมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้และให้ดำเนินการต่อไป การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาจึงให้อ้วกว่าเป็นการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคดีนี้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๑ ในขณะที่พระราชบัญญัติตั้งกล่าวไว้มีผลใช้บังคับแล้ว การมีมติตั้งกล่าวจึงเป็นอันใช้ได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘๙ วรรคหนึ่ง ผู้ร้องจึงมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาและยื่นคำร้องต่อศาลตามบทบัญญัติตั้งกล่าว ส่วนที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ผู้ร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งไม่ใช่กฎหมายที่มีและใช้อยู่ในขณะกระทำความผิด จึงขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๒ ของประมวลกฎหมายอาญาและถือว่าผู้ร้องไม่ประสงค์ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีได้ยกเว้นหรือยกเลิกความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐลงให้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า

ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายในห้อง
การกระทำความผิด ยังคงกำหนดให้การจะใช้เงินบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความ
อันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบยังคงเป็นความผิดอยู่เช่นเดิมตั้งที่วินิจฉัยไว้แล้ว
การที่ผู้ร้องมีคำขอท้ายคำร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จึงเป็นการประسنค์ขอให้ศาล
ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาและเป็นการอ้างมาตราในกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด
แล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๘ วรรคสาม และเนื่องจากโทษทางอาญาตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่แตกต่างกับ
กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด กรณีจึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำผิดมาบังคับแก่คดีนี้
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง อันเป็นการปรับบทกฎหมายให้ถูกต้องของศาลที่จะ
พิจารณาพิพากษาคดี ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้นชอบแล้ว
อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้ออนี้ฟังไม่เข้า

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อมาว่า การกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
มาตรา ๓๔ ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง โดยผู้ร้องไม่ได้มี
คำขอท้ายคำร้องและเป็นกฎหมายที่ถูกยกเลิกไปแล้วโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ถือว่าผู้ร้องไม่ประสงค์ให้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง และผู้ร้องไม่ได้มีมิติไว้ก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ กรณีไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๘๘ ที่จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เห็นว่า แม้ผู้ร้องจะมีคำขอให้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ตาม แต่ทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ต่างก็กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองไว้ และเมื่อ มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่ใช้ในขณะที่ทำความผิดและเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหาอย่างกว่ามาตรฐาน จึงเป็นกฎหมายที่ใช้ภายใน กระทำความผิด ศาลมีอำนาจกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสองได้ และเมื่อผู้ถูกกล่าวหาเป็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร

ประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ผู้ร้องมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นเวลาหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ดังนั้น กรณีของผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นกรณีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง ที่ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ร้องจึงมีอำนาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ ที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ ที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง ที่ให้ถือว่าเป็นกฎหมายที่ออกมาภายหลังกระทำความผิดซึ่งมีมาตราการบังคับทางการเมืองที่มีความรุนแรงกว่ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงไม่อาจนำมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘๘ มากำหนดเป็นมาตราการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้นั้น เมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ได้กำหนดมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘๘ ตามคำขอท้ายคำร้องของผู้ร้อง ปัญหาว่าจะนำมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มากำหนดเป็นมาตราการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ หรือไม่นั้น ไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง จึงไม่จำต้องวินิจฉัย ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง

ຕຳແໜ່ງທາງເມືອງກຳນົດມາຕຮກກາບນັກທະການເມືອງແກ່ຜູ້ຄຸກລ່າວຫາຕາມພຣະຣາຊບໍ່ມີຕິປະກອບ
ຮັບຮົມນູ້ຢູ່ວ່າດ້ວຍການປຶກກັນແລ້ວປາບປາມກາຮຸຈິດ ພ.ສ. ໨៥໬໭ ມາຕຣາ ๓໤ ວຣຄສອງຈຶ່ງຂອບ^{ແລ້ວ ອຸທຣນົມຂອງຜູ້ຄຸກລ່າວຫາຂອນີ້ຝຶ່ງໄມ້ເຂົ້າ}

ປໍ່ມາຫາຕ້ອງວິນິຈັຍປະກາດສຸດທ້າຍວ່າ ສາລົງກົກແພນກົດຕີອານຸຂອງຜູ້ດຳຮັງຕຳແໜ່ງ
ທາງການເມືອງພິພາກຊາລົງໂທ່ງຜູ້ຄຸກລ່າວຫານັກເກີນກວ່າພົດຕິກາຣົມກາຮະທຳພິດ ຢ້ອໂນ່ມ
ຜູ້ຄຸກລ່າວຫາອຸທຣນົມວ່າ ການໄມ້ຢືນບໍ່ມີແສດງຮາຍກາຮຣັພຍສິນແລ້ວໜີສິນໄມ້ໃໝ່ກາຮຸຈິດໃນການດຳຮັງ^{ຕຳແໜ່ງທາງການເມືອງ ກາຮລົງໂທ່ງຈຳຄຸກມີຜລຕ່ອກດຳຮັງຕຳແໜ່ງທາງການເມືອງ ແມ່ໂທ່ງຈຳຄຸກຈະຮອ}
ກາຮລົງໂທ່ງແຕ່ລູກຕົດສີທີທາງການເມືອງໄປຕລອດຊີວິດ ກາຮລົງໂທ່ງຕັ້ງກ່າວຈຶ່ງນັກເກີນແກ່ພົດຕິກາຣົມກາຮະທຳ^{ຂອງຜູ້ຄຸກລ່າວຫາ ແລ້ວໄມ້ເປັນໄປຕາມຫລັກຄວາມໄດ້ສັດສ່ວນ ຂອໃຫ້ລົງໂທ່ງສານເບາໂດຍລົງໂທ່ງ}
ປັບປຸງສານເດືອນນັ້ນ ເທິງວ່າ ຮັບຮົມນູ້ຢູ່ແຮ່ງຮາຈອານາຈັກກາຮຣຸຈິດແລ້ວປະພຸດຕິມີຂອບທັ້ງໃນການຮັບຮົມ
ສັນບສັນນຸນ ແລ້ວໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ່ປະຊານຕຶງອັນຕາຍທີ່ເກີດຈາກກາຮຸຈິດແລ້ວປະພຸດຕິມີຂອບທັ້ງໃນການຮັບຮົມ
ແລ້ວກາຄເອກະນຸມ ເພື່ອມໃຫ້ຜູ້ບໍລິຫານທີ່ປະຈາກຄຸນຮຽມ ຈິຮີຮຽມ ແລ້ວຮຣມາກົບາລເຂົ້າມາມີອຳນາຈໃນ^{ຮັບຮົມ}
ການປົກຄອງບ້ານເມືອງຫຼືໃຫ້ອຳນາຈຕາມອຳເກອໄຈ ໂດຍກຳນົດດົກລີກກາຮຕຽບສອບການໃຫ້ອຳນາຈສ່ວນ
ໜີ່ໄວ້ຄືກາໃຫ້ຜູ້ດຳຮັງຕຳແໜ່ງທາງການເມືອງມີໜັ້ນທີ່ຢືນບໍ່ມີແສດງຮາຍກາຮຣັພຍສິນແລ້ວໜີ້ສິນຂອງ^{ຮັບຮົມ}
ຕົນ ຄູ່ສມຮສ ແລ້ວບຸຕຣທີ່ຍັງໄມ່ປະລຸນິຕິກາວະຕ່ອຄະນະກຽມກາ ປ.ປ.ຊ. ທຸກຄັ້ງທີ່ເຂົ້າຮັບຕຳແໜ່ງແລ້ວພັນ
ຈາກຕຳແໜ່ງ ເພື່ອໃຫ້ມີການຕຽບສອບຄວາມຄຸກຕ້ອງແລ້ວມີຢູ່ຈິງຂອງກາຮຣັພຍສິນແລ້ວໜີ້ສິນ ຂັດປໍ່ມາ^{ຮັບຮົມ}
ການປົກປັບຕິຫຼືລະເວັນການປົກປັບຕິໜັ້ນທີ່ຫຼືກາໃຫ້ອຳນາຈໃນຕຳແໜ່ງຫຼືໜັ້ນທີ່ເພື່ອແສງຫາປະໂຍ້ໜົນ
ທີ່ມີຄວາມໄດ້ໂດຍຂອບສຳຮັບຕົນເອງຫຼືຜູ້ອື່ນ ກາຍເຈົ້າໜັ້ນທີ່ຂອງຮັບຜູ້ໄດ້ຈົງໄລ່ໄມ້ຢືນບໍ່ມີແສດງຮາຍກາ
ກາຮຣັພຍສິນແລ້ວໜີ້ສິນແລ້ວເອກສາປະກອບຕ່ອຄະນະກຽມກາ ປ.ປ.ຊ. ກາຍໃນເວລາທີ່ກຳນົດ ຢ້ອງຈົງໃຈ

ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบต้องถูกจำกัดสิทธิทางการเมืองและได้รับโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ ซึ่งต่อมาเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ก็ยังมีบทบัญญัติจำกัดสิทธิและกำหนดโทษสำหรับกรณีดังกล่าวไว้ในมาตรา ๑๖๗ แสดงว่ากฎหมายมุ่งประสงค์ให้ผู้กระทำการกระทำการใดๆ ก็ตามที่เกิดความเสียหายแก่ระบบการตรวจสอบความถูกต้องและความมือยุ่งของทรัพย์สินและหนี้สิน เมื่อพิจารณาพฤติการณ์แห่งคดี ลักษณะความผิด ความร้ายแรงของการกระทำการกระทำการใดๆ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่สังคมแล้ว ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางเมืองลงโทษจำคุกผู้ถูกกล่าวหาไม่กี่หนึ่งเดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้และการลงโทษไว้ ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นั้น เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งการกระทำการกระทำการใดๆ อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

อนึ่ง กรณีเข้ารับตำแหน่งขาดอายุความทางอาญาแล้ว จึงไม่อาจนำมาตราการจำกัดสิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับแก่กรณีได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งและบังคับใช้มาตราการจำกัดสิทธิทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาจึงไม่ชอบ ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคุณภาพผ่ายได้อุทธรณ์ ศาลมีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง,

๒๒๕ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า นางนาที รักษิกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา ใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ , ๓๓ และมาตรา ๓๔ วรรคสอง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นายอนันต์ วงศ์ประภาต้น

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๔/๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไยพระมหาภักษติริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นางนาที รัชกิจประการ	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของ	
ผู้ดำเนินคดีแทนทางการเมือง	ลงวันที่ ๙	เดือน กรกฎาคม	พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๑๑	เดือน มีนาคม	พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินคดีแทนทางการเมือง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งスマชิกสภาพผู้แทนราชภูมิแบบบัญชีรายชื่อ และเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่

ของรัฐจะจ่ายเงินบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพันจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๗๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิพากษาว่า นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพันจากตำแหน่งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพันจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗๙ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจะจ่ายเงินบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพันจากตำแหน่ง จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่า

ผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทเจจำคุกมาก่อน โทเจจำคุกจึงให้การลงโทเจไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์พยานหลักฐานในชั้นไต่สวน ประกอบรายงานการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว
ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบบัญชีรายชื่อเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับ^๑
ตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยไม่แสดงรายการหนี้สินของนายพิพัฒน์ รัชกิจประการ
คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ เงินกู้ยืม ๒ รายการ จำนวน ๘,๕๗๕,๐๗๙ บาท และจำนวน
๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง^๒
กรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา
ได้แก่ ที่ดิน ๒ แปลง พร้อมโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ๒ หลัง รวมมูลค่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท หนี้สิน
ของคู่สมรส จำนวน ๔ รายการ เป็นเงิน ๘๗,๐๓๙,๙๙๙ บาท ได้แก่ เงินกู้ยืม ๑ รายการ จำนวน
๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และหนี้สินตามสัญญาซื้อขายหุ้นบริษัทอาเม่า มารีน จำกัด ๓ รายการ จำนวน
๒๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท ๗,๕๓๙,๙๙๙ บาท และ ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ผู้ร้องพิจารณาแล้วมีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและ
กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการแ雷กมีว่า การที่ผู้ร้องไม่ได้
อ้างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗
มาตรา ๑๙ ในคำขอท้ายคำร้อง ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
จะพิพากษาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้หรือไม่
ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๙ แล้ว จึงไม่มีกฎหมายที่ใช้ในขณะ
กระทำความผิดบังคับใช้ในขณะที่ผู้ร้องยื่นคำร้อง และผู้ร้องไม่ได้มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาจะใจเย็น
บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ ก่อนในวันที่
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มีผลใช้บังคับ จึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๙ วรรคสอง ที่ระบุให้มติเป็นอันใช้ได้และดำเนินการ
ต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ ให้ยกเลิก
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗
โดยมีบทเฉพาะกาลในมาตรา ๑๙ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีมติว่าผู้ใดจะใจไม่เย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
และเอกสารประกอบ หรือใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบไว้แล้วในวันก่อนวันที่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” บทบัญญัติดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้ร้องได้มีมติไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ ก็ให้มตินี้ยังมีผลใช้บังคับและดำเนินการต่อไปได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อผู้ร้องยังไม่ได้มีมติก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ ผู้ร้องยื่นมีอำนาจมีมติและดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ คดีนี้เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ผู้ร้องได้มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาจะใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพผู้แทนราชภูมิ และยื่นคำร้องขอให้ลงโทษทางอาญาเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งซึ่งยังไม่ขาดอายุความ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๔ วรรคสอง (๑) มาตรา ๘๑ มาตรา ๑๖๗ จึงเป็นการอ้างมาตราในกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสามแล้ว ส่วนการพิพากษาเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลที่ต้องปรับบทกฎหมายให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่รับฟังเป็นยุติ คดีนี้แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้

บังคับในขณะยื่นคำร้อง มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ ก็ตาม แต่มาตรา ๑๖๗ ยังคงบัญญัติให้การกระทำการที่ผู้ร้องบรรยายมาในคำร้องเป็นความผิดอยู่ และมีระหว่างโทษเท่ากับกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการที่ผิดดังนี้ มาตรา ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการที่ผิดบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง ที่ศาลมีภัยแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พิพากษาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ นั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่เข้า

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการต่อไปนี้ว่า ศาลมีภัยแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พิพากษาให้ใช้มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหา ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ผู้ร้องไม่ได้มีคำขอให้ใช้มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ถูกยกเลิกไปแล้ว ถือว่าผู้ร้องไม่ประสงค์ให้ใช้บังคับมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหา และผู้ร้องไม่ได้มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาจะจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จไว้ก่อนในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มีผลใช้บังคับ จึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๘๘ วรรคสอง ที่ระบุให้มติเป็นอันใช้ได้และดำเนินการ ต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวนั้น เห็นว่า แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ตาม แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับ ต่างมีบทบัญญัติกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองไว้ แต่มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะกระทำการความผิดเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหาอย่างกว่ามาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในภายหลัง กระทำการความผิด ดังนั้นศาลย่อมมีอำนาจพิพากษาให้ใช้มาตรการบังคับทางเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลมีภาระพนักคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางเมือง พิพากษาให้ใช้มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาจึงชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่เข้า

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการสุดท้ายว่า ศาลมีภาระพนักคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาหนักเกินกว่าพอดีการณ์แห่งการกระทำความผิดหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า การไม่มีเงื่อนไขแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ใช่การทุจริตในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง การลงโทษจำคุกมีผลต่อการดำรงตำแหน่งทาง

การเมือง แม่ทัชจัคุกจะรอการลงโทษ แต่ผู้ถูกกล่าวหาถูกตัดสิทธิทางการเมืองไปตลอดชีวิต การลงโทษดังกล่าวจึงหนักเกินกว่าพุตติการณ์การกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา และไม่เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วนระหว่างพุตติการณ์การกระทำความผิดกับโทษที่ได้รับ ขอให้ลงโทษปรับสถานเดียนนี้ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการทุจริตโดยมีเจตนาต้องการทรยศและบุกรุกสถาบัน คุ้มครองและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง เพื่อให้มีการตรวจสอบความถูกต้องและความมือญจริงของทรัพย์สินและหนี้สิน หากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจะใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กำหนด หรือจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ย่อมถูกจำกัดสิทธิทางการเมืองและได้รับโทษทางอาญา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๑๗ แม้การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ใช่การทุจริตในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง แต่ถือเป็นหน้าที่ที่ผู้ถูกกล่าวหาต้องปฏิบัติตามเพื่อให้มีการตรวจสอบความถูกต้องและความมือญจริงของทรัพย์สินและหนี้สิน และเพื่อป้องกันไม่ให้มีการกระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ด้วย เมื่อพิเคราะห์ถึงพุตติการณ์แห่งคดีทั้งหมดแล้ว ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางเมือง ลงโทษจัคุกผู้ถูกกล่าวหาไม่กำหนด ๑ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท จัคุกให้รอการลงโทษไว้ ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๖ นั้น เห็นว่า เหมาะสมแก่พุตติการณ์และลักษณะแห่งความผิดของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ไม่มีเหตุที่ศาลฎีกาจะเปลี่ยนแปลงแก้ไข อุทธิกรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

อนิสัย กรณีเข้ารับตำแหน่งขาดอายุความทางอาญาแล้ว จึงไม่อาจนำมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับแก่กรณีได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะเจย์บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งและบังคับใช้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองจึงไม่ชอบ ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้มิมีความฝ่ายใดอุทธรณ์ แต่เห็นสมควรหยิบยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้อง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง และมาตรา ๒๒๕ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา จะเจย์บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒, ๓๓ และมาตรา ๓๔ วรรคสอง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นายนิพนธ์ ช่วยสกุล

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม.อธ. ๕/๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไธยพระมหาเชตวิริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^๑
นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา^๒

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา อุทธรณ์ คัดค้านคำพิพากษาศาลมูลน้ำทึบ
ผู้ดำเนินการเมือง ลงวันที่ ๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะกรรมการชั้นอุทธรณ์ รับวันที่ ๑๐ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ຜູ້ຮ່ວມຍືນດຳຮ້ອງຂອໃຫວນິຈະຍໍວ່າ ຜູ້ຄຸກລ່າວຫາເປັນຜູ້ດຳຮັງຕໍ່ແຫ່ງທາງການເນື່ອງຈີນໃໝ່
ຈົງໃຈຢືນບັນຫຼືແສດງຮາຍກາຣທຣັພຍສິນແລ້ວໜີສິນແລ້ວເອກສາຣປະກອບຕ່ອງຜູ້ຮ່ວມດ້ວຍຂໍ້ອວນເອັນເປັນເທິງ
ຫຼືອປົກປິດຂໍ້ອ່ານື່ອຈົງທີ່ຄວາມແຈ້ງໃຫ້ທ່ານ ແລ້ວມີພຸດທິກາຣນີອັນຄວາເຊື່ອໄດ້ວ່າມີເຈັນໄມ່ແສດງທີ່ມາແໜ່ງ
ທຣັພຍສິນຫຼືໜີສິນນັ້ນ ກຣນີເຂົ້າຮັບຕໍ່ແຫ່ງແລ້ວກຣນີພັນຈາກຕໍ່ແຫ່ງສມາຊີກສາຜູ້ແທນຣາຊງວຽ
ແບບບັນຫຼືຮ່າຍ໌່ອ ຂອໃຫ້ເພີກຄອນສີທອີສົມຄຣັບເລືອກຕັ້ງຂອງຜູ້ຄຸກລ່າວຫາ ກັບລົງໂທໜູນເປັນເຈົ້າໜ້າທີ່
ຂອງຮູ້ຈົງໃຈຢືນບັນຫຼືແສດງຮາຍກາຣທຣັພຍສິນແລ້ວໜີສິນແລ້ວເອກສາຣປະກອບຕ່ອງຄະນະກຣມກຣມ ປ.ປ.ຊ.
ດ້ວຍຂໍ້ອວນເອັນເປັນເທິງຫຼືອປົກປິດຂໍ້ອ່ານື່ອຈົງທີ່ຄວາມແຈ້ງໃຫ້ທ່ານກຣນີພັນຕໍ່ແຫ່ງ ຕາມ
ພຣະຣາຊບັນຫຼືປະກອບຮູ້ຮຣມນູ້ນູ້ວ່າດ້ວຍກາຣປຶ້ອງກັນແລ້ວປຣາບປຣມກຖຸຈິຣິຕ ພ.ສ. 二五九一
ມາຕຣາ ៤១, ១៦៧

ຜູ້ຄຸກລ່າວຫາໃຫ້ກາຣຮັບສາຣກາພ

ສາລົງກາແພນກົດດີອາຫຼາຂອງຜູ້ດຳຮັງຕໍ່ແຫ່ງທາງການເນື່ອງພິຈານາແລ້ວພິພາກໜາວ່າ
ນາງນາທີ ຮັບກິຈປະກາຣ ຜູ້ຄຸກລ່າວຫາ ຈົງໃຈຢືນບັນຫຼືແສດງຮາຍກາຣທຣັພຍສິນແລ້ວໜີສິນແລ້ວເອກສາຣ
ປະກອບຕ່ອງຄະນະກຣມກຣມ ປ.ປ.ຊ. ຜູ້ຮ່ວມດ້ວຍຂໍ້ອວນເປັນເທິງຫຼືອປົກປິດຂໍ້ອ່ານື່ອຈົງທີ່ຄວາມແຈ້ງໃຫ້
ທ່ານກຣນີເຂົ້າຮັບຕໍ່ແຫ່ງແລ້ວກຣນີພັນຈາກຕໍ່ແຫ່ງສມາຊີກສາຜູ້ແທນຣາຊງວຽແບບບັນຫຼືຮ່າຍ໌່ອ ຕາມ
ພຣະຣາຊບັນຫຼືປະກອບຮູ້ຮຣມນູ້ນູ້ວ່າດ້ວຍກາຣປຶ້ອງກັນແລ້ວປຣາບປຣມກຖຸຈິຣິຕ ພ.ສ. 二五九二
ມາຕຣາ ៣២ ແລ້ວມາຕຣາ ៣៣ ຫ້າມມີໃຫ້ຜູ້ຄຸກລ່າວຫາດຳຮັງຕໍ່ແຫ່ງທາງການເນື່ອງຫຼືອດຳຮັງຕໍ່ແຫ່ງໃດໃນ
ພຣຄກກາຣເນື່ອງເປັນເວລາຫ້າປີນັບແຕ່ວັນທີ ៨ ອັນວາຄມ 二五九៦ ຈຶ່ງເປັນວັນທີຜູ້ຄຸກລ່າວຫາພັນຈາກຕໍ່ແຫ່ງ
ຕາມພຣະຣາຊບັນຫຼືປະກອບຮູ້ຮຣມນູ້ນູ້ວ່າດ້ວຍກາຣປຶ້ອງກັນແລ້ວປຣາບປຣມກຖຸຈິຣິຕ ພ.ສ. 二五九三
ມາຕຣາ ៣៤ ວຣຄສອງ ກັບມີຄວາມຝຶດຕາມພຣະຣາຊບັນຫຼືປະກອບຮູ້ຮຣມນູ້ນູ້ວ່າດ້ວຍກາຣປຶ້ອງກັນແລ້ວ

ປະປរາມກារທຸຈົດ ພ.ສ. ២៥៥២ ມາຕຣາ ១៧ ສັນເປັນເຈົ້າທີ່ຂອງຮັບຈຳໃຫຍ່ນບຸນື່ແສດງ
ຮາຍກາຣທຣັພຍ්ສິນແລ້ວໜີ່ສິນແລ້ວເອກສາຣປະກອບຕ່ອຄະນະກຣມກຣ. ປູ້ຮັກດ້ວຍຂໍ້ຄວາມອັນເປັນ
ເທົ່ານີ້ຢູ່ອັນດັບຊີ້ເທິງທີ່ຄວາມແຈ້ງໃຫ້ທຣາບກຣນີ່ພັນຈາກຕໍາແໜ່ງ ຈຳຄຸກ ២ ເດືອນ ແລະປັບ ៥,០០០
ບາທ ຜູ້ຖຸກກລ່າວຫາໃຫ້ກາຣຮັບສາຣກພ ເປັນປະໂຍ່ນີ້ແກ່ກາຣພິຈາຣາ ມີເຫຼຸບຮາເທົ່ານີ້ໄດ້ກິ່ງ
ໜີ່ຕາມປະມວລກູ້ໝາຍອານູາ ມາຕຣາ ៣៥ ຄົງຈຳຄຸກ ១ ເດືອນ ແລະປັບ ៥,០០០ ບາທ ໄມ່ປະກູວວ່າ
ຜູ້ຖຸກກລ່າວຫາເຄີຍໄດ້ຮັບໂທຈຳຄຸກມາກ່ອນ ໂທຈຳຄຸກຈຶ່ງໃຫ້ກາຣລົງໂທໄວ້ມີກຳຫັດ ១ ປີ ຕາມປະມວລ
ກູ້ໝາຍອານູາ ມາຕຣາ ៥៩ ໄມ່ຈຳກຳປັບໃຫ້ຈັດກາຣຕາມປະມວລກູ້ໝາຍອານູາ ມາຕຣາ ២៥, ៣០
ຄຳຂອ່ນອັນອາຈານນີ້ໄໝກ

ຜູ້ຖຸກກລ່າວຫາອຸທຮຣນີ່ຕ່ອທີ່ປະໜຸມໃຫ້ສາລົງກົກ

ພີເຄຣະທີ່ແລ້ວ ຂໍ້ເທົ່ານີ້ທີ່ຄູ່ຄວາມມີໄດ້ໂຕ້ແຍ້ງໃນໜັນອຸທຮຣນີ່ຮັບຟັງໄດ້ວ່າ
ຜູ້ຖຸກກລ່າວຫາໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງໃຫ້ດຳກັນຕໍາແໜ່ງສາມາຊີກສາຜູ້ແທນຣາະງູຣແບບບຸນື່ຮ່າຍຊື່ໂມ່ວັນທີ
៣ ກຣກງາມ ២៥៥៥ ພັນຈາກຕໍາແໜ່ງເມື່ອວັນທີ ៤ ຮັນວາມ ២៥៥៦ ຜູ້ຖຸກກລ່າວຫາຍື່ນບຸນື່ແສດງ
ຮາຍກາຣທຣັພຍ්ສິນແລ້ວໜີ່ສິນແລ້ວເອກສາຣປະກອບຕ່ອຄະນະກຣມກຣ. ປູ້ຮັກດ້ວຍກຣນີ່ເຂົ້າຮັບ
ຕໍາແໜ່ງເມື່ອວັນທີ ២៥ ສິງຫາມ ២៥៥៥ ໂດຍໄມ່ແສດງຮາຍກາຣໜີ່ສິນຂອງຄູ່ສມຮສຂອງຜູ້ຖຸກກລ່າວຫາ
ໄດ້ແກ່ ເງິນກູ້ຢືນ ២ ຮາຍກາຣ ເປັນເງິນ ៥,៥៥៥,០៥៥ ບາທ ແລະ ៥៥,៥៥៥,៥៥៥ ບາທ ແລະກຣນີ່ພັນ
ຈາກຕໍາແໜ່ງເມື່ອວັນທີ ៦ ມັງກອນ ២៥៥៧ ໂດຍໄມ່ແສດງຮາຍກາຣທຣັພຍ්ສິນຂອງຜູ້ຖຸກກລ່າວຫາ ໄດ້ແກ່
ທີ່ດິນ ២ ແປລງ ພຣ້ອມໂຮງເຮືອນແລະສິ່ງປຸກສັງລັງ ແລະ ມູລຄ່າຮວມ ៥,៥៥៥,៥៥៥ ບາທ ແລະໄມ່
ແສດງຮາຍກາຣໜີ່ສິນທີ່ມີຫລັກຮູ້ນເປັນໜັນສື່ອຂອງຄູ່ສມຮສ ໄດ້ແກ່ ເງິນກູ້ຢືນ ១ ຮາຍກາຣ ຈຳນວນ
៥៥,៥៥៥,៥៥៥ ບາທ ໜີ່ສິນຕາມສັຄູນສື່ອຂາຍຫຸນປຣີ້ທອມມາຮັນ ຈຳກັດ ៣ ຮາຍກາຣ ຈຳນວນ

๒๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท ๗,๕๓๙,๙๔๙ บาท และ ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับกรณีเข้ารับ
ตำแหน่งข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่าขาดอายุความทางอาญาแล้ว

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธิณูณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการแรกว่า ศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองลงโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖๙ ขอบคุณด้วย
กฎหมายหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธิณูณ์ว่า ขณะผู้ร้องยื่นคำร้องให้ดำเนินคดีแก่ผู้ถูกกล่าวหา มี
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
ใช้บังคับ โดยมาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงถือว่ากฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในขณะ
กระทำความผิดถูกยกเลิกไปแล้วขณะที่ผู้ร้องยื่นคำร้อง ผู้ร้องมีคำขอท้ายคำร้องขอให้ลงโทษ
ทางอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๙๘ ถือได้ว่าผู้ร้องไม่ได้ประสงค์ให้ศาลงลงโทษ
ผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖๙ ผู้ร้องมีมติประชุมกรรมการ ป.ป.ช. ครั้งที่ ๑๐๔๐-๑๑๑/
๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ขึ้นล韪ความผิดผู้ถูกกล่าวหาภายหลังพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ กรณี
ไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๙๘ ที่ให้มีผลใช้ได้และให้ดำเนินการต่อไป และพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ เป็น

กฎหมายที่ออกมาภายหลังกระทำการความผิด แม้ผู้ร้องจะขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ก็ ไม่อาจนำมาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ เพราะจะเป็นการขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ เห็นว่า แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ จะได้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำการตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และระหว่างโทษเดิม แม้ผู้ร้องมีมติชี้มูลความผิดผู้ถูกกล่าวหาในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหาจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และขอให้ลงโทษตามมาตรา ๑๖๗ อันเป็นเวลาภายหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ แต่เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติตั้งกล่าวในมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม

การทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีการทุจริตแห่งชาติกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีที่รักษาสิทธิ์และหนี้สินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะกำหนดเป็นอย่างอื่น และการยื่นบัญชีที่รักษาสิทธิ์และหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้อธิบายว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีมติว่าผู้ใดจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ หรือจะจ่ายเงินบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ไว้แล้วในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” เห็นได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลเมื่อเจตนาณให้การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีและการมีมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้และให้ดำเนินการต่อไปแม้จะมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นกฎหมายใช้บังคับแล้ว ดังนี้ การยื่นบัญชีแสดง

รายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาและการมีมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในคดีนี้ซึ่งเป็นเวลาภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ จึงถือว่าเป็นการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และการซึ่งมูลความผิดผู้ถูกกล่าวหาเป็นอันใช้ได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ร้องจึงมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาและยื่นคำร้องต่อศาลตามบทบัญญัติดังกล่าว ส่วนที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่าผู้ร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งไม่ใช่กฎหมายที่มีและใช้อยู่ในขณะกระทำความผิด จึงขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๒ ของประมวลกฎหมายอาญา และถือว่าผู้ร้องไม่ประสงค์ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๙ นั้น เห็นว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มิได้ยกเว้นหรือยกเลิกความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๙ แต่อย่างใด โดยพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายในประเทศหลังการกระทำความผิด ยังคงกำหนดให้การจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งยังคงเป็นความผิดอยู่ เช่นเดิมดังที่วินิจฉัยไว้แล้ว การที่ผู้ร้องมีคำขอท้ายคำร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จึงเป็นการประسنค์ขอให้ศาลลงโทษผู้ถูกกล่าวหาและเป็นการอ้างมาตราในกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนี้เป็นความผิดแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และเนื่องจากโดยทั่วไปกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่แตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด กรณีจึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำผิดมาบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคแรก อันเป็นการปรับบทกฎหมายให้ถูกต้องโดยศาลมีอำนาจพิพากษาคดี ที่ศาลมีภาระแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้นขอบแล้ว อุทธิณุของผู้ถูกกล่าวหาข้ออนุมัติฟังไม่เข้า

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อมาเมื่อว่า ศาลมีภาระแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนดมาตรฐานดังนี้ คือ กรณีที่ผู้ร้องจะยื่นคำร้องต่อศาล มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ซึ่งกำหนดให้กฎหมายหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธิณุของผู้ร้องจะยื่นคำร้องต่อศาล ไม่มีพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถือได้ว่าขณะที่ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลนั้นกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนี้กระทำความผิดถูกยกเลิกแล้ว จึงไม่มีกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำผิดบังคับอีกต่อไป ผู้ร้องไม่ได้ขอให้ศาลมีกำหนดมาตราการทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๕ และแม้ว่าผู้ร้องจะขอให้ศาลมีกำหนดมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวไม่ใช่กฎหมายที่ใช้บังคับขณะกระทำความผิดและคณะกรรมการป.ป.ช. ผู้ร้องไม่ได้ชี้มูลความผิดไว้ก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ กรณีจึงไม่ต้องด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘๘ แต่ประกอบมาตรา ๑๘๘ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘๘ แต่เป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่รุนแรงทั้งบทกำหนดมาตราการทางการเมืองตามมาตรา ๘๑ เป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่รุนแรงกว่ากฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะกระทำความผิด เห็นว่า แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และผู้ร้องมีคำขอให้กำหนดมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ก็ตาม แต่ทั้ง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ต่างก็กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองไว้ และเมื่อมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่ใช้ในขณะกระทำการความผิดและเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหาอย่างกว่ามาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังกระทำการความผิด ศาลมีอำนาจมีอำนาจกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสองได้ และเมื่อผู้ถูกกล่าวหาเยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๖ มกราคม พุทธศักราช และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๑ อันเป็นเวลาหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่ง ที่ให้อ้วนว่าเป็นการเยื่นตั้งนั้น กรณีของผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นกรณีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่ง ที่ให้อ้วนว่าเป็นการเยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.

๒๕๖๑ ผู้ร้องจึงมีอำนาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ และเมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ได้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ตามคำขอท้ายคำร้องของผู้ร้อง ปัญหาว่าจะนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกมาภายหลังกระทำความผิดและมีมาตรการบังคับทางการเมืองที่มีความรุนแรงกว่ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด มากำหนดเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่นั้น ไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง จึงไม่จำต้องวินิจฉัย ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางเมืองกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง จึงชوبแล้ว แต่อย่างไรก็ตี ความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งขาดอายุความทางอาญาแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องยื่นมาระจับ จึงไม่อาจนำมาตราการจำกัดสิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับแก่กรณีได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหางจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งและบังคับใช้มาตราการจำกัดสิทธิ

ทางการเมืองจึงไม่ชอบ ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ ศาลมีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง และมาตรา ๒๒๕ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม

มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ในทำนองว่า กรณีไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ใช่การทุจริตในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง การลงโทษจำคุกมีผลต่อการดำรงตำแหน่งทางการเมือง แม้โทษจำคุกจะรอการลงโทษแต่ถูกตัดสิทธิทางการเมืองไปตลอดชีวิต การลงโทษดังกล่าวจึงหนักเกินแก่พฤติกรรมการกระทำการของผู้ถูกกล่าวหา และไม่เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วนนั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้รัฐมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อ มิให้ผู้บริหารที่ปราศจากคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลเข้ามามีอำนาจในการปกครองบ้านเมืองหรือใช้อำนาจตามอำเภอใจ ส่วนหนึ่งของกลไกดังกล่าวคือ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อให้คณะกรรมการฯ ตรวจสอบ และเปิดเผยผลการตรวจสอบต่อประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกลไกการตรวจสอบ และสร้างระบบการเมืองให้มีความโปร่งใส ขจัดปัญหาการทุจริต ทั้งนี้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ บัญญัติคำจำกัดความคำว่า "ทุจริตต่อหน้าที่" ให้หมายความถึง ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่ง หรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติกรรมที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่ง หรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยมาตรา ๑๒๓ ถึง ๑๒๓/๓ ได้กำหนดระหว่างโทษสำหรับการกระทำที่สอดคล้องกับคำจำกัดความดังกล่าวไว้ มีระหว่างโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีไปจนถึงจำคุกตลอดชีวิต ปรับตั้งแต่สองพันบาทไปจนถึงสี่แสนบาท และประหารชีวิต และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ ที่บัญญัติขึ้นใหม่ก็ได้ให้คำจำกัดความคำว่า "ทุจริตต่อหน้าที่" เพิ่มเติมขึ้นโดยให้หมายความรวมถึงกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่นด้วย โดยมาตรา ๑๗๑ ถึง ๑๗๔ ได้กำหนดระหว่างโทษเข่นเดียวกับกฎหมายเดิม แต่ไม่มีโทษประหารชีวิต เห็นได้ว่า นอกจากกฎหมายจะคำนึงถึงความร้ายแรงของอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่สังคมแล้ว กฎหมายยังคำนึงถึงความร้ายแรงของลักษณะของการกระทำความผิดประกอบด้วย เนื่องด้วยการจงใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบนั้น แม้จะมีลักษณะของการกระทำเป็นการบันทอนกลไกการตรวจสอบอันนำไปสู่ปัญหาการทุจริตต่อหน้าที่ แต่ความร้ายแรงไม่อาจเทียบเท่ากับการทุจริตต่อหน้าที่ ดังนั้น

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔ จึงบัญญัติเกี่ยวกับการลงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ โดยกำหนดโดยผู้ทรงทำการฝ่าฝืนไว้ในมาตรา ๑๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต่อมาเมื่อการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้น ก็ยังคงกำหนดระวางโทษกรณีดังกล่าวไว้ในมาตรา ๑๖๗ เช่นเดียวกับกฎหมายเดิม จึงทำให้เห็นได้ว่า กฎหมายกำหนดโทษในความผิดเกี่ยวกับการลงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเป็นสัดส่วนตามลักษณะความร้ายแรงของการกระทำความผิดและสภาพความร้ายแรงของอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่สังคม สำหรับคดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่าทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง ได้แก่ ที่ดิน ๒ แปลง พร้อมโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ๒ หลัง รวมมูลค่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และหนี้สินของคู่สมรส ๔ รายการ รวมมูลค่า ๔,๐๐๐ บาท โภชนาคราชยังให้ร้องขอลงโทษไว้ ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ซึ่งการลงโทษดังกล่าวก็ไม่ปรากฏเป็นการตัดสิทธิทางการเมืองไปตลอดชีวิตดังที่ผู้ถูกกล่าวหา

อุทธรณ์มา ถือได้ว่าศาลได้ใช้ดุลพินิจในการลงโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหาหมายความแก่พฤติกรรมแห่งรูปคดีและชอบด้วยกฎหมายแล้ว กรณีไม่มีเหตุที่จะแก้ไข คำพิพากษาศาลมีภาระแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่เข้าเงื่อนกัน

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ด้วยข้อความ อันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ วรรคสอง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลมีภาระแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นายแรงรณ ปริพนธ์พจนพิสุทธิ์

(อ.ม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีขั้นอุทธรณ์

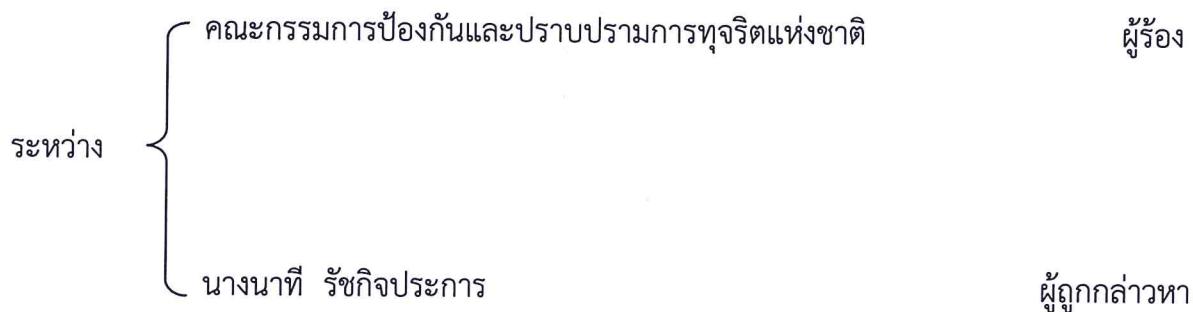

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม.อธ. ๕/๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภักติราช্চ

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา อุทธรณ์ คัดค้านคำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของ

ผู้ดำเนินคดีทางการเมือง ลงวันที่ ๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๑๑ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินการเมือง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๗, ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำเนินการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการเมืองหรือดำเนินการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ประगกฎว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ คำขออื่นออกจากนี้ให้ยก

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์พยานหลักฐานในชั้นไต่สวนประกอบรายงานการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยไม่แสดงรายการหนี้สินของนายพิพัฒน์ รัชกิจประการ คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ เงินกู้ยืม ๒ รายการ เป็นเงิน ๕,๕๗๕,๐๗๙ บาท และ ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ ที่ดิน ๒ แปลง พร้อมโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ๒ หลัง มูลค่ารวม ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

และหนี้สินของคู่สมรส ๕ รายการ รวม ๙๓,๐๓๙,๙๔๙ บาท ได้แก่ เงินกู้ยืม ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และหนี้สินตามสัญญาซื้อขายหุ้นบริษัทอามาฯ มาเริน จำกัด ๓ รายการ จำนวน ๒๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท ๗,๕๓๙,๙๔๙ บาท และ ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับกรณีเข้ารับตำแหน่ง ข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่าขาดอายุความทางอาญาแล้ว

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธิณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการแรกว่า คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธิณ์ว่า การลงโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ เป็นไปโดยไม่ชอบ เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ จึงไม่มีกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับใช้ในขณะที่ผู้ร้องยื่นคำร้อง การที่ผู้ร้องมีคำขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๘๘ ผู้ร้องไม่ได้มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาจะใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบก่อนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวใช้บังคับ จึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๘๘ ที่ให้มีผลใช้ได้และดำเนินการต่อไปนั้น เห็นว่า แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ ให้

ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มิได้ยกเลิกความผิดฐานเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ แต่อย่างใด โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ยังคงกำหนดให้การจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ยังคงเป็นความผิดอยู่เช่นเดิม เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และขอให้ลงโทษตามมาตรา ๑๖๗ ซึ่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

แห่งชาติกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะกำหนดเป็นอย่างอื่น และการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” และวรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีมติว่าผู้ใดจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบไว้แล้วในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” เนื่องจากว่าบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนาหมายให้การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี และการมีมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้และให้ดำเนินการต่อไป การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาจึงให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคดีนี้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับแล้ว การมีมติดังกล่าวจึงเป็น
อันใช้ได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่ง ผู้ร้องเรียนมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาและยื่นคำร้องต่อศาลตามบทบัญญัติดังกล่าว ส่วน
ที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ผู้ร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งไม่ใช่
กฎหมายที่มีและใช้อยู่ในขณะกระทำการความผิด จึงขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒
และถือว่าผู้ร้องไม่ประสงค์ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีได้ยกเลิกความผิดฐาน
เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจนใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ แต่อย่างใด โดยพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗
ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิด ยังคงกำหนดให้การจงใจยืนบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ยังคงเป็นความผิดอยู่เช่นเดิมดังที่วินิจฉัยไว้แล้ว การที่ผู้ร้องมีคำขอท้ายคำร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จึงเป็นการประسنค์ขอให้ศาลลงโทษผู้ถูกกล่าวหาและเป็นการอ้างมาตราในกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดแล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และเนื่องจากโทษทางอาญาตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่แตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด กรณีจึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำผิดมาบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง อันเป็นการปรับบทกฎหมายให้ถูกต้องของศาลที่จะพิจารณาพิพากษาคดี ที่ศาลมีภาระดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย ข้อหนึ่งที่สำคัญคือ ผู้ถูกกล่าวหาข้อฟ้องไม่ได้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๔ ซึ่งระบุด้วยกฎหมายหรือไม่ ที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ศาลมีภาระดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง โดยผู้ร้องไม่ได้มีคำขอท้ายคำร้องและเป็นกฎหมายที่ถูกยกเลิกไปแล้วโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อมาว่า การกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๔ ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ศาลมีภาระดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง โดยผู้ร้องไม่ได้มีคำขอท้ายคำร้องและเป็นกฎหมายที่ถูกยกเลิกไปแล้วโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ถือว่าผู้ร้องไม่ประสงค์ให้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง และผู้ร้องไม่ได้มีมติไว้ก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๔ วรรคสอง แต่เมื่อได้มีมติไว้ก่อนแล้ว จึงเป็นการไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๘๘ ที่จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เห็นว่า แม้ผู้ร้องจะมีคำขอให้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ตาม แต่ทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ต่างก็กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองไว้ และเมื่อ มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่ใช้ในขณะกระทำการผิดและเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหาอย่างกว่ามาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายในหลังกระทำความผิด ศาลย่อมมีอำนาจกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง

ได้ และเมื่อผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยผู้ร้องมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นเวลาหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น กรณีของผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นกรณีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่ง ที่ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ร้องจึงมีอำนาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ ส่วนที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ เป็นกฎหมายที่ออกมายังไงหลังกระทำการความผิดซึ่งมีมาตรการบังคับทางการเมืองที่มีความรุนแรงกว่ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการความผิด จึงไม่อาจนำมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ มากำหนดเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้นั้น เมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ได้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ ตามคำขอท้ายคำร้องของผู้ร้อง ปัญหาว่าจะนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มากำหนดเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่นั้น ไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง จึงไม่จำต้องวินิจฉัย ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางเมืองกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง จึงขอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่เข้า

มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาลงโทษผู้ถูกกล่าวหานักเกินกว่าพุตติการณ์การกระทำผิด หรือไม่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า การไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ใช่การทุจริตในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง การลงโทษจำคุกมีผลต่อการดำรงตำแหน่งทางการเมือง แม้โทษจำคุกจะรองการลงโทษแต่ถูกตัดสิทธิทางการเมืองไปตลอดชีวิต การลงโทษดังกล่าวจึงนักเกินแก่พุตติการณ์การกระทำของผู้ถูกกล่าวหา และไม่เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน ขอให้ลงโทษสถานเบาโดยลงโทษปรับเพียงสถานเดียว เห็นว่า บทบัญญัติในเรื่องการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นมาตรการหนึ่งในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐที่ได้กำหนดหลักการไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดโทษทางการเมืองในมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“ ...ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระคราเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย ... ” และวรรคสอง

บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวันที่ความประภูมต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ระยะเวลาห้าปีตามวรรคหนึ่งให้ครบแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว” และกำหนดโดยทางอาญาเรื่องโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง ได้แก่ ที่ดิน ๒ แปลงพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ๒ หลัง มูลค่ารวม ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และหนี้สินของคู่สมรส ๕ รายการ รวม ๙๓,๐๓๙,๙๔๙ บาท ซึ่งเป็นทรัพย์สินจำนวนมาก ที่ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งแจ้งต่อผู้ร้องว่า ไม่ทราบถึงการทำธุรกรรมของคู่สมรสและเป็นความผิดพลาดของเลขาธุการนั้น แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ตระหนักถึงหน้าที่ที่ตนซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพึงต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ทำให้กลไกการตรวจสอบการทุจริตประพฤติมิชอบของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ไม่เกิดประสิทธิผลต่อการตรวจสอบ ข้อแก้ตัวตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้อที่ง่ายต่อการกล่าวอ้างเพื่อให้ตนเองพันผิดจึงฟังไม่ขึ้น ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองลงโทษจำคุกและปรับผู้ถูกกล่าวหา โดยโดยโทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ๑ ปี เนื่องจากพฤติกรรมการกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาขอนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน อนึ่ง เมื่อกรณีเข้ารับตำแหน่งขาดอายุความทางอาญาแล้ว จึงไม่อาจนำมาตราการจำกัดสิทธิทางการเมืองมาใช้บังคับได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งและบังคับใช้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองจึงไม่ชอบ ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคุณความฝ่ายใดอุทธรณ์ ศาลก็มีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง และมาตรา ๒๒๕ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา จะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒, ๓๓ และมาตรา ๓๔ วรรคสอง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลมีกำหนดคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นายอธิป จิตต์สำเริง